

AANVULLENDE BEPALINGEN VMBO

INHOUD

1.	PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)	1
2.	NADERE UITWERKING HANDELINGSDELEN	1
2.	HERKANSING SCHOOLEXAMEN	2
3.	AFSLUITING SCHOOLEXAMEN EN OVERGANG KLAS 3 NAAR 4	4
4.	AFNAME EN HERKANSING DIGITALE EXAMENS VMBO BB EN KB	4
5.	HERKANSING CENTRAAL EXAMEN VMBO TL/GL	5
6.	UITSLAGBEPALING	6
7.	CUM LAUDE	7
8.	MANDATERING	8

1. PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING (PTA)

- 1.1 De kandidaten ontvangen digitaal voor 1 oktober het examenreglement met het bijbehorende programma van toetsing en afsluiting (PTA), waarin per vak wordt vermeld:
- welke onderdelen van het examenprogramma worden getoetst;
  - wat de inhoud is van de onderdelen van het schoolexamen;
  - op welke wijze het schoolexamen plaatsvindt;
  - in welk tijdvak de toetsing plaatsvindt;
  - op welke wijze herkanst kan worden;
  - hoe de onderdelen van het schoolexamen wegen in de totstandkoming van het schoolexamencijfer.

2. NADERE UITWERKING HANDELINGSDELEN

- 1.2 Het schoolexamen kent per vak ook de zgn. handelingsdelen. De producten van de handelingsdelen worden niet becijferd, maar wel beoordeeld met een onvoldoende, voldoende of goed. Om toegelaten te worden tot het centraal examen moet de kandidaat/kandidaat alle handelingsdelen met minimaal een voldoende hebben uitgevoerd.
- 1.3 Handelingsdelen dienen om leerstofonderdelen en/of vaardigheden die de school niet met een cijfer kan of wil beoordelen toch tot hun recht te laten komen. De ervaring, beleving en reflectie van de kandidaat staan bij de uitvoering van deze opdrachten centraal.
- 1.4 De school bepaalt hoeveel en welke handelingsdelen in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden opgenomen.
- 1.5 Handelingsdelen kunnen heel gevarieerd zijn van inhoud en vorm. Voorbeelden zijn: een bedrijf bezoeken, een stage in een bedrijf, een (vak)beurs bezoeken, een vergadering bijwonen van de medezeggenschapsraad (MR), een bezoek brengen aan een museum of schouwburgvoorstelling, het schrijven van een leesverslag, etc.
- 1.6 Om toegelaten te worden tot het centraal examen moet de kandidaat de handelingsdelen die in het schoolexamen zijn opgenomen voldoende hebben uitgevoerd. De begeleidende docent beoordeelt dit aan de hand van een notitie waarin de kandidaat de ervaringen met het handelingsdeel vastlegt. Het begrip

notitie mag ruim worden opgevat. Het kan bijvoorbeeld een gestructureerde vragenlijst zijn die de kandidaat moet invullen. Voor een handelingsdeel wordt geen cijfer gegeven en er is dus geen compensatie mogelijk. Wanneer een handelingsdeel niet naar behoren is uitgevoerd, geeft de begeleider aanwijzingen voor herhaling of verbetering van de uitvoering.

- 1.7 Kandidaten dienen vooraf te weten aan welke eisen het handelingsdeel en de notitie of het verslag over het handelingsdeel moeten voldoen om 'naar behoren' te zijn uitgevoerd. Ook dient duidelijk te zijn in welke periode handelingsdelen moeten worden uitgevoerd en afgerond. (Zie verder PTA per vak.)
- 1.8 In het examendossier van de kandidaat wordt vermeld welke handelingsdelen de kandidaat heeft uitgevoerd.
- 1.9 In de theoretische leerweg wordt één vakoverstijgend handelingsdeel in het PTA opgenomen dat betrekking heeft op oriëntatie op leren en werken in relatie tot het gekozen profiel en in relatie tot de gekozen vervolgopleiding. Het profielwerkstuk is onderdeel van het schoolexamen en moet derhalve zijn afgerond voor de start van het eerste tijdvak. Het wordt beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Aan het PWS wordt als volgt vormgegeven:
  - a. Kandidaten moeten tijdens de informatieve fase in het keuzeprocés in het begin van het derde leerjaar gegevens verzamelen over een profiel waar ze later in willen werken. Hiervan maken zij een verslag.
  - b. Na de keuze van de voorlichtingsrondes (onderwijsmarkt in februari) in het derde leerjaar wordt een verslag geschreven over de bevindingen en hoe nu verder te gaan.
  - c. De kandidaat bezoekt een Regionaal Opleidingscentrum (open dag of doe-dag) en maakt daarvan een verslag.
  - d. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld door twee docenten.
  - e. Het profielwerkstuk wordt gepresenteerd bij het vak Nederlands.
- 1.10 De beroepsgerichte stage in leerjaar 3 is een verplicht onderdeel van het programma in klas 3. Het onderdeel stage is als handelingsdeel opgenomen in het PTA bij het beroepsgerichte vak. Het zich onttrekken of onvoldoende afsluiten van het stage onderdeel kan leiden tot uitsluiten van deelname aan het examen. Vanwege de corona maatregelen is de stage voor leerlingen in het cohort 2020-2022 verplaatst naar het vierde leerjaar.
- 1.11 Bij het niet op tijd inleveren van een handelingsdeel verliest de kandidaat het recht op herkansing.

2. HERKANSING SCHOOLEXAMEN

2.1 Algemeen: inspanningsverplichting

Docenten begeleiden, ondersteunen en stimuleren hun kandidaten om het beste uit zichzelf te halen. Zij kunnen dat alleen wanneer ook hun kandidaten zich maximaal inzetten. Wanneer een kandidaat duidelijk aantoonbaar niet voldoet aan zijn/ haar 'inspanningsverplichting', kan deze door de docent opgedragen worden alsnog aan de verplichting(en) te voldoen. Tijdens een 'werkinhaaluur' dat op het rooster geplaatst is of op een ander daartoe afgesproken moment, dient de kandidaat te verschijnen.

Deze inspanningsverplichting geldt ook voor het op het juiste tijdstip inleveren van een handelingsdeel, werkstuk, boekverslag e.d. De betreffende docent verplicht de kandidaat om het nog niet ingeleverde werk te komen voltooien in het 'werkinhaaluur' of op een ander daartoe afgesproken moment.

Het niet op tijd inleveren van handlingsdelen kan leiden tot het verspelen van een herkansing voor het betreffende vak.

2.2 In het Programma Toetsing en Afsluiting staan de soort toetsen van het schoolexamen en de periode waarin de toets wordt afgenomen. Elke kandidaat heeft het recht om zo wel in het derde als het vierde leerjaar per vak maximaal twee toetsen of tentamens te herkansen, in overleg met de docent. Voor het vierde leerjaar geldt dat het tentamen T1 (gemiddelde cijfer 3e leerjaar) niet herkanst kan worden.

2.3 Herkansingsafspraken voor klas 3 en klas 4 BK en (G)T

A. Algemene (AVO) vakken:

o Leerlingen klas 3:

Eind periode B -> 1 herkansing per vak mogelijk-> betreft toets/tentamen uit periode A of B.

Eind periode D -> 1 herkansing per vak mogelijk-> betreft toets/tentamen uit periode C of D. De docent geeft aan in Somtoday uit welke toetsen gekozen kan worden voor de herkansing. Als de kandidaat geen gebruik maakt van herkansingsmogelijkheid, vervalt de herkansing.

o Leerlingen klas 4:

Eind periode B -> 1 herkansing per vak mogelijk-> betreft toets/tentamen uit periode A of B.

Eind periode C/ (begin D) -> 1 herkansing per vak mogelijk -> betreft toets/tentamen uit periode C. De docent geeft aan in Somtoday uit welke toetsen gekozen kan worden voor de herkansing. Als de kandidaat geen gebruik maakt van herkansingsmogelijkheid, vervalt de herkansing.

Ter voorbereiding op een herkansing kan de docent een inspanningsverplichting afspreken met de kandidaat.

B. Beroepsgerichte vak Dienstverlening & Producten (D&P/Allround) en keuzevakken:

Voor kandidaten van de vmbo basisberoepsgerichte- en kaderberoepsgerichte leerweg:

- o Aan het einde van leerjaar 3 wordt het CSPE (Centraal Schriftelijk Praktijk Examen) afgenomen over de profielvakken;
- o Kandidaten uit BK 3 hebben de mogelijkheid om dit examen te herkansen in juni 2022 (in leerjaar 3);
- o Kandidaten uit BK 4 cohort 2020-2022 hebben geen mogelijkheid om het examen te herkansen aangezien in leerjaar 3 (2020-2021) het vak is afgerond met een schoolexamen.
- o Kandidaten uit BK 4 hebben de mogelijkheid tot herkansen van de theorie van één van de vier keuzevakken die op de cijferlijst bij het diploma komen.

Voor kandidaten van de gemengde- en theoretische leerweg:

- o Kandidaten uit leerjaar 3 cohort 2021-2023 nemen deel aan de pilot Nieuwe leerweg. Het beroepsgerichte programma Dienstverlening en producten wordt gedurende twee jaar gevolgd en afgesloten met een schoolexamen.
- o Kandidaten uit GTL 4 cohort 2020-2022 hebben geen mogelijkheid om het examen te herkansen aangezien in leerjaar 3 (2020-2021) het vak is afgerond met een schoolexamen.
- o Kandidaten uit GTL 4 cohort 2020-2022 hebben de mogelijkheid tot herkansen van de theorie van één van de twee keuzevakken die op de cijferlijst bij het diploma komen;

- Voor een herkansing van de keuzevakken D&P geldt dat het niet op tijd inleveren van handlingsdelen kan leiden tot het verspelen van een herkansing voor het betreffende keuzevak.

3. AFSLUITING SCHOOLEXAMEN EN OVERGANG KLAS 3 NAAR 4

- 3.1 Het schoolexamen kan pas dan worden afgesloten indien alle toetsen zijn afgelegd.
- 3.2 Indien een toets niet is afgelegd op het vastgestelde tijdstip of binnen de vastgestelde termijn zonder een naar het oordeel van de conrector geldige reden, kan de conrector, alvorens een van de maatregelen genoemd in artikel 15.4 van het Examenreglement te treffen, de kandidaat verplichten het ontbrekende onderdeel binnen 14 dagen alsnog af te leggen. In deze termijn worden vakantiedagen niet meegerekend.
- 3.3 Vóór de overgang van 3 naar 4 wordt bepaald of een kandidaat 'naar behoren' presteert. Hierbij wordt onder andere gekeken naar het gekozen vakkenpakket en of de kandidaat geslaagd zou zijn met deze lijst? Zo niet: dan kan een verplichte wijziging noodzakelijk zijn. Ook kan de kandidaat bevorderd worden met een extra taak die vóór de vakantie moet zijn afgesloten. Als er inspanningen worden gevraagd in de vakantie dan gaat dit in overleg met de ouders. Is het percentage lesverzuim in het 3e leerjaar meer dan 20%, dan is de school gerechtigd te bepalen of de kandidaat overgaat naar leerjaar 4.
- 3.4 Overige bepalingen.
- De resultaten van het schoolexamen behaald in het voorlaatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd van het voorlaatste tot het laatste leerjaar.
  - De schoolexamenresultaten, behaald in het laatste leerjaar, komen te vervallen, als de kandidaat niet slaagt voor het examen.
  - Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of laatste leerjaar wordt toegelaten nadat in dat leerjaar reeds toetsen zijn gehouden, stelt de conrector een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.
  - Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het schoolexamenprogramma.
  - In geval van reglementaire absentie (artikel 9 van het Examenreglement) en in bijzondere gevallen kan herkansing van een toets of een ander onderdeel van het schoolexamen worden verleend.
  - De conrector beslist over de herkansing schoolexamen bedoeld in het vorige punt.
  - In geval van herkansing geldt het hoogst behaalde cijfer.

4. AFNAME EN HERKANSING DIGITALE EXAMENS VMBO BB EN KB

- 4.1 Uitgangspunt: Wij hanteren de landelijke regeling en afspraken <https://www.examenblad.nl/onderwerp/flexibele-en-digitale-centrale/2022>
- 4.2 Examenrooster BB en KB:
Het KWC maakt zelf een planning voor afname van de digitale examens. De kandidaten en hun ouders worden tijdig geïnformeerd over het examenrooster BB of KB. De digitale examens BB en KB worden volgens het gepubliceerde rooster, in principe groepsgewijs.

- 4.3 Afname:
In afwijking tot de afname van de papieren CE's zijn de opgaven van de digitale examens na afloop niet ter beschikking van de kandidaat.
- 4.4 Bij het verlaten van de examenzaal mogen geen examendocumenten (bijv. kladpapier) worden meegenomen.
- 4.5 Herkansing: moment en wijze van beslissing over de herkansing
Een kandidaat kan zijn recht op herkansing uit oefenen als zijn definitieve CE-cijfers bekend zijn.
Na de uitslag 1e tijdvak en uiterlijk op een nader te bepalen tijdstip laat de kandidaat aan de conrector of diens vervanger mondeling- en of schriftelijk weten of gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid tot herkansing en voor welk vak. De afspraak voor de herkansing wordt gelijk gemaakt en vindt in principe plaats op dinsdag 21 juni 2022.
- 4.6 Inhalen:
Indien de kandidaat bij een zitting met wettige reden afwezig was, bepaalt de conrector op welk moment de zitting wordt ingehaald. Er is alleen sprake van 'inhalen' als het digitale examen nog niet opgestart was.
- 4.7 Mislukte afname:
Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken, neemt de conrector of diens vervanger contact op met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan recht op opnieuw maken/inhalen.
- 4.8 Aandachtspunt:
Alleen met tussenkomst van de inspectie kan de kandidaat een examen overmaken. Indien een afname ongeldig verklaard moet worden, bijvoorbeeld vanwege technische problemen, dan gebeurt dit in overleg met de inspectie. Pas nadat inspectie een examen ongeldig heeft verklaard, krijgt de school toestemming om voor de betreffende kandidaten een nieuwe afnameplanning te maken.
- 4.9 In geval van (technische) calamiteiten
De school kan tot en met eind maart 2022 (datum is onder voorbehoud) eventueel alsnog besluiten om voor papieren CE's BB en KB te kiezen. Om terugval naar papier te kunnen regelen, neemt de examensecretaris contact op met het CvTE.
- In geval van een noodzakelijke terugval op afname van de papieren examens wordt de wijziging meegedeeld aan de ouders en kandidaten.

5. HERKANSING CENTRAAL EXAMEN VMBO TL/GL

- 5.1 De kandidaat, geslaagd of gezakt, heeft het recht in het tweede tijdvak deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen in één vak of programma dat deel uitmaakt van het centraal examen en bij de bepaling van de uitslag is betrokken. Het hoogste van de cijfers, behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen, geldt als definitief cijfer voor het centraal examen. De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de conrector voor een door de conrector te bepalen dag en tijdstip.
- 5.2 In de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg bestaat de mogelijkheid om naast een AVO-vak ook het beroepsgerichte vak te herkansen. Het CSPE kan herkanst worden eind leerjaar 3. Het AVO vak wordt herkanst na de uitslag van het Centraal Examen in leerjaar 4.
- 5.3 In de gemengde of theoretische leerweg klas 4 mag slechts één van de vakken herkanst worden, dit kan een AVO vak of het CSPE betreffen. In 2021 kan dit

alleen een AVO vak zijn i.v.m. de eerdere corona maatregelen rondom de examens.

6. UITSLAGBEPALING

6.1 Eindcijfer eindexamen

- a. Voor alle leerwegen geldt dat het eindcijfer van het examen in gelijke mate wordt bepaald door het eindcijfer van het schoolexamen en het cijfer van het centraal examen. $[(1 \times SE + 1 \times CE) : 2]$.
- b. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- c. Indien het volgens artikel 6.1 lid a berekende eindcijfer niet een geheel getal is, wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of minder is, naar beneden afgerond, en indien dit 5 of meer is, naar boven.

6.2 Vaststelling uitslag

- a. De conrector van het eindexamen stelt uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 11 tot en met 29 van het eindexamenbesluit vwo-havo-vmbo.
- b. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en al zijn eindcijfers heeft behaald binnen een schooljaar is geslaagd, indien:
- c. Het gemiddelde over de cijfers voor alle vakken van het Centraal Examen minimaal een onafgeronde 5,5 is. Een kandidaat die geen 5,5 haalt is per definitie afgewezen.
- d. Het eindcijfer voor het Centraal Examen voor het vak Nederlands afgerond minimaal een 5 is.
- e. Kandidaten die het leerwerktraject volgen moeten voor het vak Nederlands afgerond minimaal een 6 behalen.
- f. De bovenstaande regels gaan vóór alle andere slaagregels.

6.3 Als de kandidaat aan de bovenstaande eis voldoet gaan de regels gelden die hieronder staan.

6.3.1 Voor kandidaten van de vmbo basisberoepsgerichte- en kaderberoepsgerichte leerweg:

- a. Het gemiddelde van het SE en CE op hele cijfers afgerond.
- b. alles een 6 of hoger of
- c. één 5, rest 6 of hoger of
- d. één 4 met minimaal één 7 en rest 6 of hoger
- e. twee keer 5 met minimaal één 7 en rest 6 of hoger
- f. Het cijfer beroepsgericht (CSPE) telt 1x mee (BB + KB) bij het berekenen van de 5,50 gemiddeld. Daarnaast komt het afgeronde cijfer van de keuzevakken op de eindlijst.
- g. Kunstvakken inclusief CKV en bewegingsonderwijs moeten met een voldoende of goed zijn afgesloten om in aanmerking te komen voor een diploma.
- h. Het vak maatschappijleer dat afgesloten wordt in leerjaar 3 telt mee voor de zak-/ slaagregeling.
- i. Leerlingen die in hun vakkenpakket geen wiskunde hebben, doen een schoolexamen voor het onderdeel rekenen.

6.3.2 Voor kandidaten van de gemengde- en theoretische leerweg:

- a. Het gemiddelde van het SE en CE op hele cijfers afgerond.
- b. alles een 6 of hoger of
- c. één 5, rest 6 of hoger of

- d. één 4 met minimaal één 7 en rest 6 of hoger
  - e. twee keer 5 met minimaal één 7 en rest 6 of hoger
  - f. Voor de gemengde leerweg geldt dat het gemiddelde van het CSPE gecombineerd met de keuzevakken 1x meetelt voor de 5,50 gemiddeld.
  - g. Kunstvakken inclusief CKV en bewegingsonderwijs moeten met een voldoende of goed zijn afgesloten om in aanmerking te komen voor een diploma.
  - h. Het vak maatschappijleer dat afgesloten wordt in leerjaar 3 telt mee voor de zak-/ slaagregeling.
  - i. Leerlingen die in hun vakkenpakket geen wiskunde hebben, doen een schoolexamen voor het onderdeel rekenen.
- 6.4 Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de conrector of de mentor deze tezamen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mee. Hij/zij maakt daarbij melding van het bepaalde in artikel 7.
- 6.5 De bewaarplicht voor digitale CE's is niet anders dan voor papieren CE's.

7. CUM LAUDE

7.1 Vmbo-tl

Voor vmbo-tl komt het neer op gemiddeld minimaal 8,0 voor de cijfers in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel samen. Ook mag geen cijfer lager zijn dan 6. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. De rekentoets telt niet mee, omdat deze ook niet cijfermatig meetelt bij de uitslagbepaling. Zie voor de tekst van de regeling: Artikel 52a lid 3 Eindexamenbesluit VO

7.2 Vmbo-gl

Voor vmbo-gl komt het neer op gemiddeld 8,0 voor de eindcijfers in het gemeenschappelijk deel, de cijfers voor de algemene vakken in het profieldeel en het cijfer voor het algemene vak in het vrije deel of het combinatiecijfer samen. Alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling hebben minimaal eindcijfer 6 of Voldoende. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (beroepsgericht profielvak, beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6 mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is. Zie voor de tekst van de regeling: Artikel 52a lid 5 Eindexamenbesluit VO

7.3 Vmbo bb/kb

Het gemiddelde eindcijfer van minimaal 8,0 wordt berekend op basis van de eindcijfers voor het beroepsgerichte profielvak, de twee algemene vakken in het profieldeel en het combinatiecijfer in het vrije deel samen. Alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling hebben minimaal eindcijfer 6 of Voldoende. Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude. Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (de beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6, mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is. Zie voor de tekst van de regeling: Artikel 52a lid 4 Eindexamenbesluit VO

8. MANDATERING

Dhr. R. Schipper is als conrector voorzitter van de examencommissie voor de theoretische/gemengde leerweg.

Mw. J.H.M. Copier vervult de rol van examencoördinator TL.

Mw. E.J. Hartman is als conrector BK voorzitter van de examencommissie vmbo basis- en kaderberoepsgerichte leerweg.

Mw. E.J. Woerdenbach en dhr. R. Groeneveld vervullen de rol van examencoördinator BK

